

Tillæg til § 12 MILJØGODKENDELSE

af husdyrbruget

Staghøj møllevej 8
7990 Øster Assels

11. august 2015

Indholdsfortegnelse

1	Registreringsblad	3
2	Resume	4
3	Afgørelse om miljøgodkendelse	5
4	Vilkår	6
4.1.	Generelle vilkår	6
4.2.	Husdyrbrugets anvendelse af BAT.....	6
4.3.	Husdyrbrugets anlæg.....	7
4.4.	Husdyrbrugets arealer	8
5	Vurdering	9
5.1.	Husdyrbrugets anvendelse af BAT.....	9
5.2.	Indretning og drift.....	10
5.3.	Lugt	10
5.4.	Ammoniakdeposition fra anlægget.....	11
6	Husdyrbrugets arealer	13
6.1.	Ejede og forpagtede arealer.....	13
6.2.	Kvælstof til grundvand	13
6.3.	Kvælstof til overfladevand	14
6.4.	Fosfor	15
6.5.	Ammoniakdeposition fra udbringningsarealerne	16
6.6.	Bilag IV-arter	17
7	Offentliggørelse	19
8	Klagevejledning	20
9	Retsbeskyttelse	21

1 Registreringsblad

Titel:	Tillæg til § 12 miljøgodkendelse af husdyrbrug på Staghøj møllevej 8, 7990 Øster Assels
Dato for ikrafttrædelse:	11. august 2015
CVR-nummer:	86061368
CHR-nummer:	73041
Ejendomsnummer:	7730100101
Bedriftsejer og ansøger:	Arne Balle Kristensen Staghøj møllevej 8 7990 Øster Assels Tlf.nr.: 97764419 Mobil: 40174419 E-mail: lisballe@mail.dk
Konsulent:	Dion Nørgaard Silstrupparken 2 7700 Skive Tlf.nr.: 96185738 E-mail: dgn@landbothy.dk
Tilsynsmyndighed:	Morsø Kommune
Skemanummer:	78025
Version:	3

2 Resume

Morsø Kommune har den 21. maj 2015 modtaget en ansøgning fra Arne Balle Kristensen om at ændre dyreholdet og udbringningsarealerne til ejendommen Staghøjmøllevej 8, 7990 Øster Assels.

Der søges om at udvide dyreholdet fra 9.000 slagtesvin (30-105 kg) til 9.261 slagtesvin (32-107 kg). Udvidelsen sker i eksisterende stalde.

BAT-emissionsniveauet overholdes ved at indholdet af protein i foderet reduceres til 145 g råprotein pr. FE.

Derudover søges om at øge udbringningsarealet til 233,55 ha, ved at der forpagtes 36,97 ha.

Udbringningsarealerne godkendes til at modtage 237,5 DE svinegylle og 62,1 DE minkgylle. Husdyrgødningen udbringes med 1,4 DE pr. ha med et krav om 7 % efterafgrøder.

Morsø Kommune vurderer, at det ansøgte projekt ikke har en væsentlig negativ indvirkning på naboer, miljø, naturværdier og landskabelige værdier.

3 Afgørelse om miljøgodkendelse

Morsø Kommune meddeler hermed tillæg til § 12 miljøgodkendelsen på Staghøjmøllevej 8, 7990 Øster Assels.

I miljøgodkendelsen af 9. juni 2008 er der givet godkendelse til en udvidelse af dyreholdet til 9.000 slagtesvin (30-105 kg). Med tillægget godkendes et dyrehold på 9.261 slagtesvin (32-107 kg). Udvidelsen sker i de eksisterende stalde.

Med tillægget godkendes 233,55 ha ejede og forpagtede arealer til udbringning af husdyrgødning.

Morsø Kommune har foretaget en vurdering af, om der sker en øget forurening som følge af det ansøgte i tillægget.

Morsø Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening, og drives på en måde, der er foreneligt med omgivelserne. Det sker ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik, når husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen og efterlever vilkårene i dette tillæg.

Morsø Kommune vurderer at projektet ikke kan påvirke Natura2000-områder væsentligt eller ødelægge plantearter, yngle- eller rastområder for bilag IV-arter.

Tillægget er meddelt efter § 12 i husdyrgodkendelsesloven¹.

Tillægget bortfalder, hvis det ikke er udnyttet inden 2 år efter det er meddelt. Tillægget er udnyttet når bygge- og anlægsarbejde, eller udvidelsen eller ændringen af dyreholdet, er påbegyndt.

Hvor intet andet er nævnt, er tillægget og vilkårene gældende fra den dag tillægget meddeles. Husdyrbruget skal leve op til gældende lovgivning uanset indholdet i dette tillæg.

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagevejledningen fremgår af afsnit 9.

Malene Fogh
Miljømedarbejder
Natur og Miljø

Nykøbing Mors den 11. august 2015

¹ Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 868 af 3. juli 2015

4 Vilkår

Med dette tillæg ophæves følgende vilkår i miljøgodkendelsen af 9. juni 2008:

Afsnit 3.2 Indretning og drift af stalde

- Vilkår 3.2.2 – Dyrehold

Afsnit 3.6 Lugt og støv

- Vilkår 3.6.2 – Dyr på stald og lugtemission
- Vilkår 3.6.3 – Miljømoduler

Afsnit 4.1 Areal og harmonikrav

- Vilkår 4.1.1 – Harmonikrav
- Vilkår 4.1.2 - Sædskifte

Afsnit 4.2 Overfladevand

- Vilkår 4.2.1 – Fosfor
- Vilkår 4.2.2 – Tildeling af N og P
- Vilkår 4.2.3 – Drænet areal
- Vilkår 4.2.4 – Dræning
- Vilkår 4.2.5 - Dokumentation

Afsnit 5.1 Ammoniak

- Vilkår 5.1.1 – Indhold af råprotein
- Vilkår 5.1.2 – Dokumentation
- Vilkår 5.1.3 – Ammoniaktab

Der er tilføjet nedenstående vilkår. Derudover er alle beskrivelser og vilkår i miljøgodkendelsen af 9. juni 2008 fortsat gældende.

I bilag 3 kan ses en samlet oversigt over de resterende vilkår fra miljøgodkendelsen sammen med de nye vilkår givet i tillægget.

4.1. Generelle vilkår

- 1) Tillægget skal være udnyttet inden 2 år fra den meddeles. Tillægget anses for udnyttet ved udvidelse af dyreholdet. Herefter skal projektet som udgangspunkt færdiggøres inden for 1 år.

4.2. Husdyrbrugets anvendelse af BAT

Foder

- 2) Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som N ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin skal være mindre end 25.366 kg N pr. år.

N ab dyr pr. slagtesvin pr. år beregnes ud fra følgende ligning:

$$(((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv/kg tilvækst} \times \text{gram råprotein pr.FEsv} / 6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst}))$$

Ovenstående er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårligningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Værdi
Antal producerede slagtesvin pr. år	9.261
Indgangsvægt, kg	32
Afgangsvægt, kg	107
FEsv pr. tilvækst	2,85
Gram råprotein pr. FEsv	145
Kg N ab dyr pr. slagtesvin	2,7

- 3) Der skal føres en logbog eller en produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:
  - Antal producerede dyr
  - Gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs- og afgangsvægt)
  - Foderforbrug pr. kg tilvækst
  - Det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEsv i foderblandingen
- 4) N ab dyr skal beregnes for slagtesvinene. På baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger skal N ab dyr beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder. Perioden skal svare til den periode, som gælder for beregning af type 2-korrektionsfaktoren i gødningsregnskabet. Første periode skal derfor ligge inden for intervallet 15. september 2015 til 15. februar i 2017.
- 5) Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.
- 6) Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

4.3. Husdyrbrugets anlæg

Indretning og drift

- 7) Husdyrbruget godkendes til et maksimalt dyrehold med en sammensætning og placering som anført i nedenstående tabel:

Nr.	Staldafsnit	Staldsystem	Dyr	Vægt	Antal	Stipladser	DE
1	StaldAA	Delvis Spaltegulv, 25-49 % fast gulv	Slagtesvin	32-107 kg	4.080	1.020	104,62
2	StaldBB	Drænet gulv+ spalter (33/67)	Slagtesvin	32-107 kg	5.181	1.274	132,85
I alt							237,46

4.4. Husdyrbrugets arealer

Ejede og forpagtede arealer

- 8) Der må kun udbringes husdyrgødning fra husdyrbruget på de arealer, der er vist på bilag 1.
- 9) Der må årligt udspredes 237,5 DE svinegylle på udbringningsarealerne med et maksimalt indhold af kvælstof på 21.918 kg N og et maksimalt indhold af fosfor på 5.713 kg P.
- 10) Der må årligt udspredes 62,1 DE minkgylle på udbringningsarealerne med et maksimalt indhold af kvælstof på 6.966 kg N og et maksimalt indhold af fosfor på 1.800 kg P.
- 11) Udbringningsarealerne må ikke tilføres anden husdyrgødning, anden organisk gødning eller affald til jordbrugsformål end nævnt i vilkår 9 og 10.
- 12) Mængden af fosfor, udbragt på arealerne i hvert planår, skal fremgå af markplanen og skal kunne kontrolleres på tilsyn.

Kvælstof til overfladevand

- 13) På udbringningsarealerne skal der hvert år være 7 % efterafgrøder ud over det til en hver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder. Det skal kunne kontrolleres på tilsyn.
- 14) Der skal på arealerne 50-0, 24-0, 46-0, 16-0, 30-0, 11-0, 21-0, 29-0, 2-0, 6-0, 17-0, 23-0, 45-0, 31-0, 14-0 og 3-0 anvendes et grundvandsædskifte (G3 sædskifte) med 30 % miljøgræs og uden bælgplanter.

5 Vurdering

Morsø Kommune vurderer, at tillægget ikke giver anledning til en øget forurening eller flere gener. Den landskabelige vurdering ændres ikke, da der ikke sker etablering af nye anlæg/stalde. Der sker udelukkende en vurdering af husdyrbrugets anvendelse af BAT, lugt, ammoniakdeposition fra anlægget samt vurdering af arealerne, i nedenstående kapitel.

5.1. Husdyrbrugets anvendelse af BAT

Morsø Kommune har fastlagt et BAT-emissionsniveau på 3.541 kg N/år ud fra Miljøstyrelsens vejledninger og ansøgningskemaet i husdyrgodkendelse.dk.

Stald	Antal dyr	Dyretype	Gulvtype	Kg NH ₃ -N pr. dyr	Kg NH ₃ -N pr. stald
1	4.080	Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	0,36	1.469
2	5.181	Slagtesvin	Drænet gulv + spalter	0,4	2.072
BAT-niveau					3.541
I/T ansøgningen					3.500

Det fremgår af ansøgningen at ammoniakemissionen udgør 3.500 kg N pr. år. For at overholde BAT-emissionsniveauet er indholdet af råprotein reduceret til 145 gram råprotein pr. FE. Der stilles derfor vilkår til den totale mængde N af dyr pr. år.

Ifølge Miljøstyrelsens vejledninger om emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af BAT, fastlægges BAT-niveau for fosfor, for husdyrbrug med konventionel produktion af slagtesvin (gyllebaserede staldsystemer) omfattet af husdyrlovens § 12, til 22,3 kg P pr. DE ab lager

Emissionsgrænseværdien for fosfor, for det aktuelle projekt, må derfor maksimalt være 22,3 kg P pr. DE ab lager x 337,5 DE, svarende til 7.526 kg P i alt. I ansøgningen er fosforemissionen på 5.713 kg P og dermed er BAT med hensyn til fosfor overholdt.

I miljøgodkendelsen af 9. juni 2008, er det beskrevet hvilke tiltag der foretages i forhold til management og egenkontrol samt gødningsopbevaring, -håndtering og udbringning.

Morsø Kommune vurderer, at dette forsat betyder, at der anvendes BAT, under forudsætning af, at ejendommen drives på den beskrevne måde i miljøgodkendelsen fremadrettet og overholder de stillede vilkår i miljøgodkendelsen og tillægget.

5.2. Indretning og drift

Med tillægget gives der godkendelse til nedenstående dyrehold.

Nr.	Staldafsnit	Staldsystem	Dyr	Vægt	Antal	DE
1	StaldAA	Delvis Spaltegulv, 25-49 % fast gulv	Slagtesvin	32-107 kg	4.080	104,62
2	StaldBB	Drænet gulv+ spalter (33/67)	Slagtesvin	32-107 kg	5.181	132,85
I alt						237,46

Der sker ingen ændringer af stalde og anlæg, da udvidelsen sker i de eksisterende stalde.

5.3. Lugt

Husdyrgodkendelse.dk har lavet en beregning af lugten efter henholdsvis den nye lugtvejledning og FMK-vejledningen. Geneafstanden fastsættes i hvert enkelt tilfælde på baggrund af den længste geneafstand beregnet efter de to vejledninger. Nedenstående skema viser at beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt.

Område	Beregningsmodel	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Eksisterende eller fremtidig byzone	Ny	605,39	0,0	0,0	0,0	1)
Samlet bebyggelse	Ny	454,48	0,0	0,0	0,0	1)
Enkelt bolig	Ny	210,16	210,16	195,69	219,65	2)

1) Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand

2) Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand

I miljøgodkendelsen af 9. juni 2008 var der problemer med at overholde lugtgeneafstand til nærmeste enkelt bolig, Højgårdsvej 2. Denne ejendom er imidlertid blevet opkøbt af ansøger og nærmeste nabo uden landbrugspligt er derved blevet Staghøjmøllevej 7. Beskyttelsesniveauet for lugt kan derfor overholdes i nuværende ansøgning. Det er derfor ikke længere aktuelt med forsyning af miljømoduler på alle afkast, hvorfor vilkår 3.6.3 ophæves.

Morsø Kommune vurderer, at der er taget tilstrækkeligt hensyn til omkringboende med de resterende stillede vilkår i miljøgodkendelsen af 9. juni 2008.

5.4. Ammoniakdeposition fra anlægget

Beskyttelsesniveau for ammoniakdeposition

Nærmeste kategori 1 natur, som omfatter ammoniakfølsomme naturtyper inden for Natura 2000-områder, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 7, ligger over 5 km nordvest for ejendommen. Det drejer sig om et overdrev. Der er foretaget en ammoniakdepositionsberregning på dette område, som viser, at der en totaldepositionen fra husdyrbruget på 0,0 kg N, og området vurderes dermed ikke at blive negativt påvirket af udvidelsen på Staghøj møllevej 8.

Nærmeste kategori 2 natur, som omfatter ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 7, ligger ca. 1,2 km syd for ejendommen. Det drejer sig om et overdrev. Der er foretaget en ammoniakdepositionsberregning på dette område, som viser, at der en totaldepositionen fra husdyrbruget på 0,1 kg N, og ingen merdeposition som følge af udvidelsen. Baggrundsbelastningen i området er i 2009 opgjort til 12 kg N pr. ha pr. år. Ifølge Morsø Kommunes vurdering er der tale om et kalkoverdrev, med et tålegrænseinterval på 15-25 kg N pr. ha pr. år. Husdyrbrugets bidrag med 0,1 kg N pr. ha pr. år vurderes ikke at påvirke naturtilstanden i overdrevet i negativ retning.

Nærmeste kategori 3 natur, ligger ca. 55 meter nord for ejendommens gyllebeholdere. Kategori 3 natur omfatter øvrige ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af kategori 1 eller 2. Det er heder, moser og overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 samt ammoniakfølsomme skove. Mosen er første gang § 3 registreret i 2013, og fremstod på dette tidspunkt som en næringspåvirket mose/kær, domineret af lysesiv, mose-bunke, tagrør og rørgræs, og derudover flere arter der fortrinsvis findes på kalkholdig bund. Naturtypen vurderes at være funderet på næringsholdigt drænvand/overfladevand, og er derfor tolerant overfor luftbåret ammoniakdeposition. Baggrundsbelastningen i området er senest opgjort til at ligge i intervallet 13-17 kg N pr. ha pr. år. Derudover bidrager udvidelsen på Staghøj møllevej 8 med en merbelastning på 4,5 kg N pr. ha pr. år, mens den totale belastning er beregnet til 19,6 kg N pr. ha pr. år. Ammoniakdeposition vurderes derfor ikke at medføre en tilstandsforringelse af naturområdet. Naturtypen er opstået indenfor de senere år, med den belastning produktionen på Staghøj møllevej 8 hidtil har givet anledning til. En merbelastning på 4,5 kg N pr. ha pr. år vurderes ikke at ville påvirke tilstanden af området i negativ retning. Øvrige § 3 moser i området vurderes at ligge i samme tålegrænseinterval, og får en lavere ammoniak deposition som følge af udvidelsen. Disse vurderes dermed ikke at blive negativt påvirket af udvidelsen på Staghøj møllevej 8.

Ammoniakdepositionen fra Staghøj møllevej 8 vurderes ikke at medføre negativ påvirkning af omkringliggende naturområder.

Ammoniakdeposition på Natura 2000-områder

Det nærmeste Natura 2000-område ligger over 3.700 m nordvest for ejendommen, og er EU fuglebeskyttelsesområde nr. 27: Glomstrup Vig, Agerø, Munkholm og Katholm Odde, Lindholm og Rotholme og Habitatområde nr. 28: Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø. Udpegningsgrundlag og særlige trusler mod områdets tilstand fremgår af bilag 2.

Ammoniakemissionen fra Staghøj møllevej 8 giver ikke anledning til en målbar ammoniakdeposition i Natura 2000 området.

Morsø Kommune finder på baggrund heraf, at det ansøgte projekt isoleret set ikke via ammoniakfordampning kan få negativ indvirkning på området, herunder på arterne og naturtyperne, som området er udpeget for at beskytte.

Morsø Kommune vurderer desuden, at det ansøgte projekt ikke i kumulation med andre projekter vil få negativ virkning på udpegningsgrundlaget for Natura2000-området som følge af ammoniakemission.

Morsø Kommune konkluderer på baggrund af ovenstående, at det ikke i henhold til habitatbekendtgørelsen er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering i forhold til ammoniakpåvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder som følge af ammoniakfordampning fra anlægget.

6 Husdyrbrugets arealer

6.1. Ejede og forpagtede arealer

Der søges om at øge udbringningsarealet til 233,5 ha, ved at der indgår ca. 39 ha nye ejede arealer samt forpagtes ca. 7 ha. Arealerne fremgår af bilag 1.

Nye arealer ejet af ansøger er mark nr. 50-0, 51-0, 52-0 og 15-0, mens mark nr. 46-0 og 53-0 er forpagtet af:

- Finn Storgaard Andersen, Hesterørøddevej 68, 7990 Øster Assels (46-0)
- Lene Lund Jensen, Perlevej 3, 7990 Øster Assels (53-0)

Ansøger ønsker at udbringe 237,5 DE svinegylle og 62,1 DE minkgylle med et maksimalt indhold af fosfor på henholdsvis 5.713 og 1.800 kg P pr. år og et maksimalt indhold af kvælstof på henholdsvis 21.918 og 6.966 kg N pr. år.

De 299,6 DE svine- og minkgylle udbringes med 1,4 DE pr. ha.

Der stilles vilkår til overholdelse af maksimalt indhold af fosfor og kvælstof samt til at det skal kunne dokumenteres og kunne fremvises for tilsynsmyndigheden.

6.2. Kvælstof til grundvand

Omkring 47 ha af det samlede ejede og forpagtede areal til udbringning af husdyrgødning, ligger helt eller delvis inden for hvad der betegnes som nitratfølsomme indvindingsområder.

Der er foretaget en zonerings (statslig kortlægning) af det nitratfølsomme indvindingsområde, men der er ikke udarbejdet en indsatsplan for området.

Godkendelsen skal som minimum fastsætte vilkår om, at der ikke må ske en merbelastning, det vil sige en øget udvaskning af nitrat fra rodzonen, hvis udvaskningen fra rodzonen overstiger 50 mg nitrat pr. liter i ansøgt drift. Da der er foretaget en zonerings af det nitratfølsomme indvindingsområde, kan der ikke fastsættes vilkår, der er mere skærpende end en nitratudvaskning, der svarer til udvaskningen fra et planteavlbrug med standard planteavlssædskifte.

Der er foretaget en beregning af nitratudvaskningen fra rodzonen fra udbringningsarealer, der ligger inden for det nitratfølsomme indvindingsområde. Beregningerne for markerne kan ses nedenfor.

Mark nr.	Ansøgt (mg nitrat/l)	Merbelastning (mg nitrat/l)
50-0	51	0
24-0	51	0
2-0	51	0
6-0	51	0
45-0	51	0
31-0	51	0
3-0	51	0
46-0	54	0
16-0	53	-2
30-0	53	-2
11-0	53	-2
21-0	53	-2
29-0	53	-2
17-0	53	-2
23-0	53	-2
14-0	53	-2

Nitratkoncentrationen i ansøgt drift er større end 50 mg nitrat pr. liter, men der er ingen merbelastning og den overholder dermed kravet.

Arealer, som ikke ligger i nitratfølsomt indvindingsområder, vurderes at være robuste i forhold til nitratudvaskning. Morsø Kommune vurderer sammenfattende, at godkendelsen ikke vil have nogen negativ indflydelse på grundvandskvaliteten i området. Der stilles derfor ingen vilkår.

6.3. Kvælstof til overfladevand

Hvis udbringningsarealer ligger inden for områder der er udpeget som nitratklasse 1, 2 eller 3, er der krav om at nitratudvaskningen fra udbringningsarealerne skal begrænses ved at nedsætte husdyrtrykket, og/eller ved at nedsætte nitratudvaskningen fra rodzonen ved hjælp af f.eks. ekstra efterafgrøder eller nedsat kvælstofnorm.

Nitratklasserne er udpeget på baggrund af, hvilke Natura2000-vandområder, der er særligt sårbare overfor kvælstofudledning, samt hvilke afstrømningsoplande, der pga. nedsat nitratreduktionspotentiale er i størst risiko for at belaste et Natura 2000-vandområde med udvasket nitrat fra udbringningsarealerne.

Omkring 69 ha af de ejede og forpagtede udbringningsarealer ligger i nitratklasse 3, mens de resterende arealer ligger i nitratklasse 0.

Arealerne afvander til "Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund" Og "Vest for Mors" og giver dermed anledning til kvælstofstilførelse til Natura2000-området nr. 28: Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agersø. Udpegningsgrundlaget og beskrivelse, jf. basisanalysen, fremgår af bilag 2.

Afskæringskriterier

Miljøstyrelsen har fastlagt afskæringskriterier for skadevirkning af nitratudvaskning til overfladevand. Afskæringskriterierne kan ses her:

<http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Default.aspx>

Afskæringskriteriernes punkter er gennemgået i det nedenstående for arealerne. Punkt 2b er ikke relevant, da ” til ”Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund” og ” Vest for Mors” ikke er karakteriseret som et lukket bassin eller som et meget lidt eutrofieret vandområde.

Pkt. 1: Projektet i kumulation med andre planer og projekter

Da der ikke har været et stigende dyretryk i oplandet ”Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund” og ”Vest for Mors”, så er der ingen krav om at udvaskningen ikke må overstige den mængde kvælstof, der udvaskes fra et planteavlbrug.

Udvaskningen fra DEreel er mindre end udvaskningen fra DEmax, og beskyttelsesniveauet for nitratudvaskning til overfladevand er derfor overholdt. Dette overholdes ved 7 % ekstra efterafgrøder og grundvandssædskifte på nogle af arealerne, hvilket der sættes vilkår til.

Morsø Kommune har ikke kendskab til andre nye kilder, der ikke stammer fra husdyrproduktionen, der har betydet en stigning i nitratudvaskningen i oplandet til ”Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund” og ”Vest for Mors”.

Pkt. 2a: Projektet i sig selv

Det enkelte husdyrbrug må ikke bidrage med mere end 5 % af den samlede nitratudvaskningen til ”Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund” og ”Vest for Mors”. Ifølge forarbejdet til Vandplan 2010-2015 for Hovedvandopland 1.2 Limfjorden, var den årlige gennemsnitlige nettotilførsel af kvælstof til Limfjorden i årene 2005 – 2009 på 11.454,7 tons. For at kunne påvirke med 5 % af denne mængde, skal et husdyrbrug altså bidrage med 573 tons N/år.

Ansøgningsskemaets beregninger viser, at den samlede mængde kvælstof, der udvaskes på husdyrbrugets arealer er maksimalt 12,9 ton i ansøgt drift. Afskæringskriteriet er dermed overholdt.

På den baggrund vurderer Morsø Kommune, at nitratudvaskningen, fra arealerne og fra andre planer og projekter, ikke er væsentlig for miljøtilstanden.

6.4. Fosfor

Beskyttelsesniveauet (krav til fosforoverskud) i forhold til fosfor gælder for arealer, der ligger inden for områder, der afvander til Natura2000-områder, der er overbelastede med fosfor. Derudover må fosforudledningen af arealerne ikke overstige det niveau, som fremkommer ved maksimalt lovligt harmonitryk. ”Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agersø” er et Natura2000-område der er overbelastede med fosfor.

Omkring 30 ha af de ejede og forpagtede udbringningsarealer ligger i fosforklasse 3, ca. 0,5 ha i fosforklasse 2, og de resterende arealer ligger i fosforklasse 0.

Husdyrgodkendelseslovens generelle beskyttelsesniveau for fosfor er overholdt. Morsø Kommune har lavet en konkret vurdering af arealerne, og vurderer at der ikke er belæg for at skærpe beskyttelsesniveauet i forhold til fosforoverskud.

Morsø Kommune vurderer, at der i øvrigt ikke er risiko for at der vil ske tab af fosfor fra udbringningsarealerne via overfladeafstrømning, erosion i vandløb og grøfter, eller via tab gennem makroporer i jorden.

Arealerne omfatter ikke områder, der skråner i en sådan grad mod vandløb, at der er risiko for direkte belastning af "Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agersø" gennem overfladeafstrømning af husdyrgødning.

Sammenfattende vurderer Morsø Kommune, at projektet ikke isoleret set eller i kumulation med andre projekter gennem fosfortab fra arealerne vil kunne påvirke de arter og naturtyper, der indgår i udpegningsgrundlaget i " Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agersø".

6.5. Ammoniakdeposition fra udbringningsarealerne

Udspreddning af husdyrgødning vil give anledning til ammoniakfordampning, der kan påvirke omkringliggende naturarealer betydeligt. I hvor høj grad naturområdet påvirkes afhænger af udbringningsteknikken, og størrelsen på udspreddningsarealet. Markarealets placering i forhold til naturområdet og dominerende vindretning har også stor betydning for ammoniakdepositionen på naturområdet.

Naturpåvirkningen kan opdeles i tre scenarier i forhold til udbringningsteknikken: værste, gennemsnitlige og bedste. Udlægning af gylle med slanger vil give anledning til en markant højere ammoniakfordampning end nedfældning, ligesom udlægning om foråret vil give anledning til en markant højere fordampning end i løbet af sommeren, hvor afgrøderne er i vækst.

Selv ved værst mulig udbringningsteknik vil ammoniakfordampning fra husdyrgødning ikke kunne give anledning til en ammoniakdeposition på mere end 0,3 kg N/ha/år ca. 250 meter fra udspreddningsarealet, jf. Skov- og Naturstyrelsens bufferzonerapport fra 2004. Morsø Kommune vurderer derfor, at det kun vil være relevant at vurdere på ammoniakpåvirkning af arealer der ligger indenfor 250 meter fra ammoniakfølsomme naturområder i Natura 2000 områder.

Det ansøgte projekt medfører ikke ændringer i arealdriften og giver derfor som udgangspunkt ingen merbelastning. Morsø Kommune vurderer derfor, i henhold til afskæringskriterierne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, at det kun er relevant at foretage konsekvensvurdering på naturområder der omfattes af husdyrgodkendelseslovens § 7 (kategori 1 og 2 natur), da der jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 kun kan stilles krav til merbelastning og ikke totalbelastning for kategori 3 natur.

Udbringningsarealerne er beliggende udenfor beskyttede naturområder. Nogle af arealerne grænser imidlertid op til et beskyttet overdrev, samt nogle § 3 beskyttede naturområder. Der ligger ikke udspreddningsarealer i stærkt skrånende terræn.

Der udbringes svine- og minkgylle med et dyretryk på 1,4 DE pr. ha. Svine- og minkgylle er karakteriseret ved en lav viskositet, og trænger derfor hurtigere ned i jorden, med lavere ammoniakfordampning til følge, end kvæggylle. Morsø Kommune vurderer, at emission af ammoniak fra udbringning af svine- og minkgylle med 1,4 DE pr. ha, svarer til den bedst mulige udbringningspraksis, jf. Skov- og Naturstyrelsens bufferzonerapport fra 2004. Det vil sige, at uanset markstørrelse, vil emissionen fra de tilgrænsende marker ikke give anledning til en deposition der overskrider de fastsatte beskyttelsesniveauer. Det vurderes derfor, at der ikke

er grundlag for at stille skærpede vilkår til udbringning af flydende husdyrgødning på ejendommens udbringningsarealer.

Med henvisning til ovenstående gennemgang af naturområdernes ammoniakfølsomhed vurderes det, at udbringning af flydende husdyrgødning ikke medfører en negativ påvirkning af beskyttede naturområder.

Ved overholdelse af ovenstående vurderes det, at ammoniakfordampningen fra arealdriften ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af omkringliggende naturområder, herunder Natura2000-områder.

6.6. Bilag IV-arter

Medlemslandene i EU skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for eller uden for et af de udpegede habitatområder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende blandt andet, at yngle- og rasteområde ikke må beskadiges eller ødelægges, og for planternes vedkommende blandt andet, at arterne ikke må indsamles, plukkes eller ødelægges. Disse arter fremgår af direktivets Bilag IV.

De arter der har kendte levesteder på Mors er strandtudsens og odderen.

Odderen

Odderen er territoriehævdende og kræver op til 10 km vandløbslængde, med relativt uforstyrrede krat, rørskovsområder eller lignende til yngleområde og skjulested. Den har brug for mindre vandløb og grøfter til vandringer mellem fødesøgningsområderne og spredning. De største trusler for odderen er trafikdrab, hårdhændet vedligeholdelse af vandløb samt forstyrrelser på ynglestedet.

Der er mellem 800 meter og 2,4 km til den nærmeste positive registrering af odderen. Driften af arealerne der grænser op til naturområder ændres ikke, og det vurderes derfor, at projektet ikke vil påvirke odderen og dens leveforhold væsentligt.

Strandtudsens

Strandtudsens foretrækker vandhuller, der kun findes i kortere periode. Det kan for eksempel være vandhuller med lavt vand, der tørrer ud i løbet af sommeren. Dens vigtigste ynglevandhuller er mange steder nøgne søer i grusgrave. Den kan imidlertid også findes langs større, næringsfattige søer med spredt og tynd rørskov. Den yngler i vandhuller, hvor haletudserne kun er udsat for få rovdyr og helst ingen konkurrenter fra andre frøer og tudser.

Der er en registrering af strandtudsens indenfor 50 meter fra areal 44-0 og for de resterende arealer er der over 1,5 km til den nærmeste positive registrering. Ammoniakfordampning og udvaskning foranlediget af anvendelsen af arealerne vurderes ikke at have negativ indflydelse på strandtudsens levesteder og fødesøgningssteder.

Andre arter

Det kan ikke udelukkes, at der findes andre arter, der er listet på Habitatdirektivets Bilag IV i nærheden af bedriften. Enkelte dyrearter omfattet af habitatdirektivets Bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholds-

sted på egnen omkring udspretningsarealerne. På baggrund af Faglig Rapport nr. 322 fra DMU og kommunens kendskab til området vurderes det at være markfirben, spidssnudet frø og stor vandsalamander.

Morsø Kommune vurderer sammenfattende, at udvidelsen af husdyrbruget ikke giver anledning til beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arterne.

7 Offentliggørelse

Nabo-/partshøring

Et udkast til godkendelse har været fremsendt til ansøger og sagens parter i 2 uger. Der er ikke indkommet bemærkninger i høringsperioden.

Da der ikke sker en forøget påvirkning på omgivelserne i forhold til den oprindelige miljøgodkendelse fra 2008, er det Morsø Kommunes vurdering, at tillægget vil være af underordnet betydning for naboerne. Udkast til tillægget har derfor udelukkende været i høring hos ansøger og ejer af de forpagtede arealer.

Parter:

- Finn Storgaard Andersen, Hesterøroddevej 68, 7990 Øster Assels
- Lene Lund Jensen, Perlevej 3, 7990 Øster Assels

Afgørelsen

Afgørelsen er sendt til:

- Arne Balle Kristensen, Staghøjmløllevej 3, 7990 Øster Assels
- Dion Nørgaard, Silstrupparken 2, 7700 Thisted

Orientering om afgørelse er sendt til:

- Sundhedsstyrelsen – Region Nord, senord@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@aeraadet.dk
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Morsø, dnmorsoe-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling, morsoe@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk

Annoncering

Afgørelsen annonceres på Morsø Kommunes hjemmeside den 11. august 2015.

8 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af ansøger, Miljøministeren, Embedslægen, interesseorganisationer og andre, der må antages at have væsentlig interesse i sagen.

Ønsker du at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du kan betale gebyret med betalingskort i Klageportalen. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af en afgørelse, som følge af den tid der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvor vidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være indsendt senest den 8. september 2015.

En eventuel klage over afgørelsen har ikke opsættende virkning, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Ønskes ansøgningen indbragt for domstolene, skal det ske inden 6 måneder fra afgørelsen er offentliggjort.

9 Retsbeskyttelse

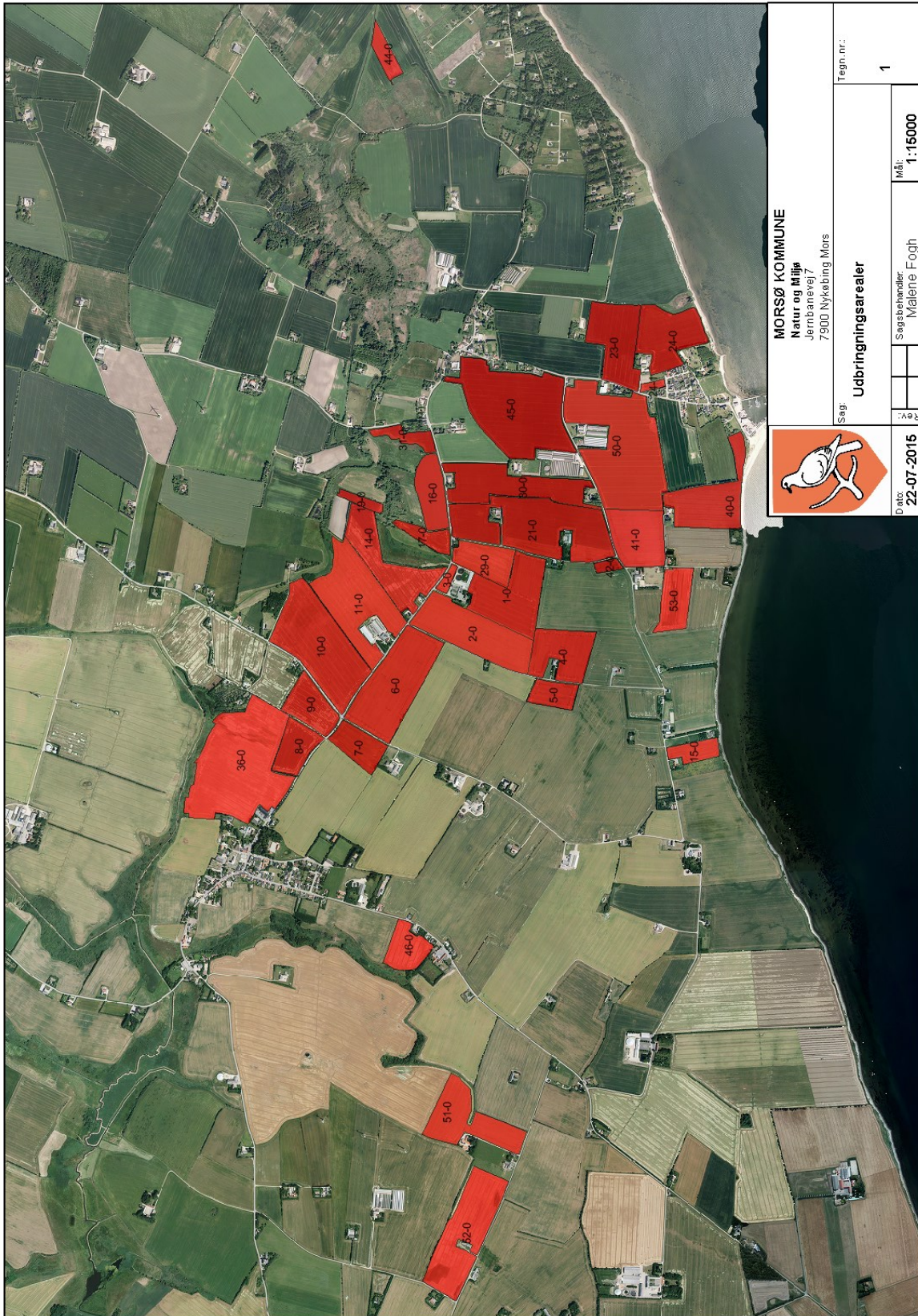
Godkendelsen er gældende fra tidspunktet for offentliggørelse af den endelige godkendelse. Med godkendelsen følger 8 års retsbeskyttelse. Morsø Kommune skal dog tage godkendelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, såfremt der fremkommer nye oplysninger om skadevirkninger ved forureningen og dette ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, jf. lovens § 40 stk. 2.

Morsø Kommune skal tage godkendelsen op til revurdering, når der er forløbet 8 år efter godkendelsen, jf. lovens § 41 stk. 3, og derefter mindst hvert tiende år. Den første revurdering skal således igangsættes i 2023.

Bilag 1 – Udbringingsarealer

MORSØ KOMMUNE
 Natur og Miljø
 Jernbanevej 7
 7900 Nykebing Mors

Sag:		Udbringingsarealer		Tegn. nr.:	1
Sagsbehandler:		Malene Fogh		Mål:	1:15000
Dato:		22-07-2015			

Bilag 2 - Natura 2000 område nr. 28: Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø.

Udpegningsgrundlag og beskrivelse jfr. basisanalyse:

Arter

- 1103 Stavsild
- 1166 Stor vandsalamander
- 1355 Odder
- 1365 Spættet sæl
- 1393 Blank seglmos (*Drepanocladus vernicosus*)
- 1528 Gul stenbræk (*Saxifraga hirculus*)

Naturtyper

- 1110 Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand
- 1140 Mudder- og sandflader blottet ved ebbe
- 1150 *Kystlaguner og strandsøer
- 1160 Større lavvandede bugter og vige
- 1170 Rev
- 1210 Enårig vegetation på stenede strandvolde
- 1220 Flerårig vegetation på stenede strande
- 1310 Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand
- 1330 Strandenge
- 2110 Forstrand og begyndende klitdannelser
- 3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks Ikke kortlagt -
- 3260 Vandløb med vandplanter
- 4030 Tørre dværgbusksamfund (heder)
- 6210 Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)
- 6230 *Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
- 7140 Hængesæk og andre kærsmfund dannet flydende i vand
- 7220 * Kilder og væld
- 7230 Rigkær

Fugle

- Lysbuget Knortegås
- Hvinand
- Tp. Skallesluger
- Klyde
- Hjejle
- Havterne

Områdebeskrivelse

I området findes flere naturtyper, som i kraft af deres store arealmæssige udstrækning eller deres høje naturkvalitet er af enten regional eller national betydning. Således forekommer ca. 20 % af Nordjyllands samlede areal med strandenge i området. Strandengene er vigtige for de truede fuglearter Alm. Ryle og Brushane.

Vigtigste naturværdier

Der er store marine værdier i området i kraft af forekomsten af nogle af landets største lavvandede fjordområder. Disse arealer har tidligere rummet vidtstrakte flader med ålegræs. De lavvandede marine områder omkring Agerø er af international betydning for Lysbuget Knortegås. Den store nordlige lagunesø på Agger Tange er et vigtigt nationalt forstyrrelsesfrit område for specielt Spids-, Krik- og Pibeænder, ligesom Agger Tange er et vigtigt rastested for bl.a. Klyder og Hjejler. Dertil kommer, at flere af områdets uforstyrrede holme udgør vigtige ynglelokalteter for Split-, Fjord-, Dværg- og Havterne.

Trusler mod områdets naturværdier

Næringsstofbelastning fra luften udgør især en trussel mod forekomsterne af sure overdrev, tørre heder, klitheder, grå/grønne klitheder, idet tålegrænsen er markant overskredet for de fleste arealers vedkommende. Dette gælder i mindre grad for kalkoverdrev, rigkær og kildevæld. Ligeledes er store dele af de marine naturtyper i Limfjorden fortsat truet af for store tilførsler af næringsstof. Dette betyder igen, at fødegrundlaget for de fugle, der er tilknyttet især ålegræsbestandene er truet.

For de fire tørre naturtyper, tørre heder, grå/grønne klitter, klitheder og kalkoverdrev udgør tilgroning i form af høj vegetation en stor trussel på både kort og lang sigt. De grå/grønne klitter og kalkoverdrevene er ligeledes truet af tilgroning i vedplanter. For de våde naturtyper - strandeng, kildevæld, hængesæk og rigkær udgør tilgroning i form af først og fremmest højstaudevegetation en stor trussel. Tilgroning af tidligere afgræssede engarealer m.v. er en stor trussel for en lang række fuglearter, først og fremmest de ynglende vadefugle.

Bilag 3 – Samlet oversigt over vilkår

4 Samlet oversigt over vilkår

4.1. Generelle vilkår

- 1) Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet og de oplysninger og vilkår der fremgår af denne godkendelse.
- 2) Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser, også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.
- 3) Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er taget i brug inden 2 år fra afgørelsens ikrafttræden.
- 4) Hvis godkendelsen ikke udnyttes helt eller delvist i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste tre år.
- 5) Vilkårene 3 og 4 (vilkår 2.2.3 og 2.2.4 i miljøgodkendelsen) gælder dog ikke for fravigelser der skyldes naturlige udsving som f.eks. sygdom eller force majeure.
- 6) Ændringer i dyreholdet skal anmeldes til Morsø Kommune. Derudover må virksomheden ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde, der indebærer forøget forurening eller andre virkninger på miljøet, før udvidelsen eller ændringen er godkendt af Morsø Kommune.
- 7) Ændringer i ejerforhold og ansvarshavende skal altid meddeles til Morsø Kommune.
- 8) Miljøgodkendelsen skal revurderes efter 8 år, og skal således revurderes første gang i 2016.
- 9) Godkendelsen træder i kraft den 11. juli 2008. Såfremt afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden dog beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen.
- 10) Tillægget skal være udnyttet inden 2 år fra den meddeles. Tillægget anses for udnyttet ved udvidelse af dyreholdet. Herefter skal projektet som udgangspunkt færdiggøres inden for 1 år.

4.2. Husdyrbrugets anvendelse af BAT

Energiforbrug

- 11) Anlæg, der er særligt energiforbrugene, fx ventilations- og overbrusningsanlæg, skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.

Foder

- 12) Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som N ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin skal være mindre end 25.366 kg N pr. år.

N ab dyr pr. slagtesvin pr. år beregnes ud fra følgende ligning:

$$(((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv/kg tilvækst} \times \text{gram råprotein pr. FEsv} / 6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst}))$$

Ovenstående er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårs ligningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Værdi
Antal producerede slagtesvin pr. år	9.261
Indgangsvægt, kg	32
Afgangsvægt, kg	107
FEsv pr. tilvækst	2,85
Gram råprotein pr. FEsv	145
Kg N ab dyr pr. slagtesvin	2,7

- 13) Der skal føres en logbog eller en produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:
- Antal producerede dyr
  - Gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs- og afgangsvægt)
  - Foderforbrug pr. kg tilvækst
  - Det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEsv i foderblandingen
- 14) N ab dyr skal beregnes for slagtesvinene. På baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger skal N ab dyr beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder. Perioden skal svare til den periode, som gælder for beregning af type 2-korrektionsfaktoren i gødningsregnskabet. Første periode skal derfor ligge inden for intervallet 15. september 2015 til 15. februar i 2017.
- 15) Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.
- 16) Logbogen/produktionskontrollen, indlægsedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

- 17) Ved substitution af råvarer og hjælpestoffer skal virksomheden dokumentere, at substitutionen sker til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.

4.3. Husdyrbrugets anlæg

Indretning og drift

- 18) Husdyrbruget godkendes til et maksimalt dyrehold med en sammensætning og placering som anført i nedenstående tabel:

Nr.	Staldafsnit	Staldsystem	Dyr	Vægt	Antal	Stipladser	DE
1	StaldAA	Delvis Spaltegulv, 25-49 % fast gulv	Slagtesvin	32-107 kg	4.080	1.020	104,62
2	StaldBB	Drænet gulv+ spalter (33/67)	Slagtesvin	32-107 kg	5.181	1.274	132,85
I alt							237,46

- 19) Det maksimale antal dyr på husdyrbruget på et givet tidspunkt i løbet af året, må ikke overstige 2.294 stipladser, med max 1.274 stipladser i stald BB (øst), og max 1.020 stipladser i stald AA (vest).
- 20) En gang årligt skal husdyrproduktionens størrelse dokumenteres. Dokumentation for overholdelse af husdyrproduktionens størrelse skal ske ved indsendelse af gødningsregnskabet til Morsø Kommune. Regnskabet skal indsendes første gang senest den 1. juli 2008, og i de efterfølgende år senest 3 måneder efter regnskabsårets afslutning.
- 21) Ejendommen og dens omgivelser skal renholdes, så lugtgener begrænses mest muligt. Der må ikke findes unødvendige våde områder og fast gødning på gulv og spalter.
- 22) De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Gødningshåndtering og opbevaringsanlæg

- 23) Der må ikke foretages håndtering, herunder omrøring og udkørsel af husdyrgødning fra anlægget i weekends og på helligdage.
- 24) Udpumpning af gylle fra gyllekanaler må ikke foretages i weekends og på helligdage.
- 25) Håndtering af gylle skal til enhver tid foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
- 26) Ventilatorer skal renholdes og rengøres efter behov – dog mindst én gang om året, således at ydelser der svarer til hhv. 7,9 og 11,3 m/s kan opretholdes.

- 27) Ventilationsanlægget skal anvendes som et Multi-step anlæg.

Råvare-, vand- og energiforbrug

- 28) Olietanke skal som minimum være overdækket med et halvtag.
- 29) Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller, eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Lugt og støv

- 30) Lugtmissionen fra staldene må ikke give anledning til væsentlige lugtgener hos naboer. Såfremt der efter Morsø Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal gennemføres afhjælpende foranstaltninger. Udgifter i forbindelse med undersøgelse, måling og afhjælpning afholdes af husdyrbruget.
- 31) Driften må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal. Såfremt der efter Morsø Kommunes vurdering opstår væsentlige støvgener, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres afhjælpende foranstaltninger.

Lys og støj

- 32) Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:
- Mandag-fredag kl. 7.00-18.00, samt lørdag kl. 7.00-14.00: 55 dB(A)
- Alle dage kl. 18.00-22.00, lørdag kl. 14-18, samt søndag kl. 7-18: 45 dB(A)
- Nat, kl. 22.00-07.00: 40 dB(A). Den maksimale støjværdi i nattetimerne, må ikke overstige 55 dB(A) i ovennævnte afstand.
- 33) Normal kørsel med traktor og landbrugsmaskiner i dagtimerne er ikke omfattet af støjgrænserne i vilkår 27 (vilkår 3.7.1. i miljøgodkendelsen).
- 34) Hvis Morsø Kommune skønner, at der er støjgener fra driften af virksomheden, skal virksomheden for egen regning eftervise, at gældende støjkrav overholdes. Støjmålingen skal foretages af en akkrediteret støjmåler. Støjmålingen kan højst kræves én gang årligt og skal foretages i overensstemmelse med Miljøstyrelsens Vejledning nr. 6/1984: "Måling af eksternt støj" og Miljøstyrelsens Vejledning nr. 3/1996: "Supplement til vejledning om eksternt støj fra virksomheder".
- 35) Al unødvendig belysning skal være slukket i tidsrummet kl. 22.00 til 07.00

Spildevand

- 36) Vask af maskiner m.m. skal fremover foregå på vaskeplads indrettet i overensstemmelse med retningslinjerne, som det fremgår af Landbrugets Byggeblade, Dansk Landbrugsrådgivning.
- 37) Ved vask af marksprøjte og gyllevogn, kan vaskevandet i sprøjten/vognen efterfølgende køres ud på markerne.
- 38) Spildevand fra rengøring af stalde og lignende skal ledes til gyllesystem, og anvendes i henhold til reglerne i *bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.* § 20.

Transporter

- 39) Ved transport af gylle på offentlige veje, skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.

Affald

- 40) Bortskaffelse af farligt affald skal ske til I/S MOK eller tilsvarende godkendt virksomhed. Øvrigt affald afhændes til sorteringsanlæg, eller sorteres af ejer selv og afhændes til henholdsvis forbrænding og genanvendelse.
- 41) Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen. Det gælder dog ikke afbrænding af affald, der er tilladt i medfør af kommunens affaldsregulativ (haveaffald og skovaffald).
- 42) Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares på godkendt plads, og må ikke give anledning til uhygiejniske forhold eller lugt. Afstand til nærmeste nabo skal være minimum 85 m.

Skadedyrsbekæmpelse

- 43) Der skal ved flueplage på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium. Rovfluer er omfattet af bestemmelserne.
- 44) Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Sprøjtemidler og andre kemikalier

- 45) Medicin må ikke opbevares sammen med levnedsmidler eller foderstoffer.
- 46) Lægemiddelrester og brugte kanyler skal bortskaffes via autoriserede kanaler, som f.eks. den kommunale modtageordning I/S MOK. Ved særlige forholdsregler for bortskaffelse af lægemidler, vil det fremgå af indlægssedlen i pakningen.

- 47) Påfyldning af vand i forbindelse med brug af sprøjtemidler må ikke ske ved direkte opsugning fra søer, vandløb eller brønde/boringer. Der må ikke være risiko for afløb til dræn eller vandløb.
- 48) Ved vask af sprøjteudstyr skal der sikres afløb til gyllebeholder eller opsamlingsstank, vaskevand i marksprøjte kan udsprede på afgrøder.

Driftsforstyrrelser og uheld

- 49) Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde det til Alarmcentralen, tlf. 112, og efterfølgende straks at underrette Morsø Kommune, Natur og Miljøafdelingen, tlf. 99 70 70 00.
- 50) Der skal udarbejdes en beredskabsplan eller driftsforskrift, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe ulykken/uheldet og begrænse udbredelsen
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres, og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb m.m.
- En opgørelse af materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Planen skal indsendes til Morsø Kommune før godkendelsens ibrugtagning. Ejer har indsendt brandinstruks og kemikalieinstruks, samt plantegning over ejendommen med angivelse af flugtveje og brandmateriel. Dette er vedlagt som bilagsfil til ansøgningen. Det er oplyst, at ansøger råder over en rende-graver, der kan benyttes til at dæmme op for evt. spild fra defekt gylletank.

Forhold ved husdyrbrugets ophør

- 51) Ved husdyrbrugets ophør skal alle gyllebeholdere, fortanke og gyllekældre på ejendommen tømmes. Alle staldanlæg rengøres og alt affald fjernes.
- 52) Udendørs foder- og gødningsopbevaringsanlæg skal nedrives og fjernes fra ejendommen, når de ikke længere er i brug. Staldbygninger der ikke længere anvendes skal vedligeholdes, så de ikke henstår i forfald, eller skal alternativt nedrives.

4.4. Husdyrbrugets arealer

Ejede og forpagtede arealer

- 53) Der må kun udbringes husdyrgødning fra husdyrbruget på de arealer, der er vist på bilag 1 i tillægget.

- 54) Der må årligt udsprede 237,5 DE svinegylle på udbringningsarealerne med et maksimalt indhold af kvælstof på 21.918 kg N og et maksimalt indhold af fosfor på 5.713 kg P.
- 55) Der må årligt udsprede 62,1 DE minkgylle på udbringningsarealerne med et maksimalt indhold af kvælstof på 6.966 kg N og et maksimalt indhold af fosfor på 1.800 kg P.
- 56) Udbringningsarealerne må ikke tilføres anden husdyrgødning, anden organisk gødning eller affald til jordbrugsformål end nævnt i vilkår 54 og 55 (vilkår 9 og 10 i tillægget).
- 57) Mængden af fosfor, udbragt på arealerne i hvert planår, skal fremgå af markplanen og skal kunne kontrolleres på tilsyn.
- 58) Ændringer af udbringningsarealer skal altid anmeldes til kommunen, der vurderer, hvorvidt de nye arealer er mere sårbare. Udskiftningen af arealer skal anmeldes til kommunen inden planårets begyndelse den 1. august.
- 59) Dokumentation i form af kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, forpagtnings- og overførelsesaftaler m.v. opbevares i mindst 5 år, og forevises kommunen på forlangende.

Kvælstof til overfladevand

- 60) På udbringningsarealerne skal der hvert år være 7 % efterafgrøder ud over det til en hver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder. Det skal kunne kontrolleres på tilsyn.
- 61) Der skal på arealerne 50-0, 24-0, 46-0, 16-0, 30-0, 11-0, 21-0, 29-0, 2-0, 6-0, 17-0, 23-0, 45-0, 31-0, 14-0 og 3-0 (jf. bilag 1 i tillægget) anvendes et grundvandsædskifte (G3 sædskifte) med 30 % miljøgræs og uden bælgplanter.